

Corona en profileringsfonds

De Coronacrisis zorgt ervoor dat veel tentamens en andere afsluitingen van vakken niet kunnen doorgaan of dat studenten niet in staat zijn om deze tentamens te maken. Het zou er zelfs voor kunnen zorgen dat studenten studievertraging oplopen. In sommige gevallen van studievertraging kan er een aanspraak gedaan worden op het profileringsfonds van een onderwijsinstelling. Deze notitie beschrijft in hoeverre volgens het LSR, studenten, die studievertraging op lopen door de Coronacrisis, aanspraak kunnen maken op het profileringsfonds.

Wat is het profileringsfonds en wanneer heb je daar recht op?

Het profileringsfonds is een fonds waar studenten aanspraak op kunnen maken bij studievertraging, maar ook medezeggenschappers, verenigingsbestuurders en topsporters krijgen er vaak een vergoeding uit. De procedure en regels om in aanmerking te komen voor een vergoeding zijn, als het goed is, door de onderwijsinstelling vastgelegd in een regeling profileringsfonds of een soortgelijk document. De regels en procedures kunnen dus per onderwijsinstelling verschillen. Wel zijn er wettelijke kaders vastgelegd met daarin de bijzondere omstandigheden die recht geven op een vergoeding uit het profileringsfonds, indien deze bijzondere omstandigheid leidt tot studievertraging.

Wanneer recht op profileringsfonds?

De bijzondere omstandigheden die recht geven op profileringsfonds zijn vastgelegd in artikel 7.51 WHW. In deze notitie worden de omstandigheden besproken die ten aanzien van Corona nuttig kunnen zijn.

Dit zijn (uit 7.51 WHW):

- ziekte (of zwangerschap en bevalling),
- bijzondere familieomstandigheden,
- een onvoldoende studeerbare opleiding
- overige door het instellingsbestuur vastgestelde bijzondere omstandigheden waarin een student verkeerd

Ziekte

Normaliter is het zo dat als je als student ziek bent, je de herkansing moet maken of pech hebt als je net ziek bent op de dag van de herkansing. Maar in deze tijden zullen er ook studenten zijn die langere tijd bijvoorbeeld door Corona ziek zullen worden en mogelijk maanden uit de rolatie zijn. Zij hebben recht op een vergoeding uit het profileringsfonds, als zij hierdoor studievertraging oplopen. Wel dient er dan in ieder geval een medische verklaring te worden afgegeven.

Bijzondere familieomstandigheden

Het kan natuurlijk ook zijn dat Corona zich binnen de familie voordoet en dat een familielid ernstig ziek is. Indien dit ertoe leidt dat de student zich moeilijk tot slecht kan focussen op zijn/haar studie en dit leidt tot studievertraging dan kan er een aanspraak worden gemaakt op het profileringsfonds.

Mantelzorg

Mantelzorg staat niet expliciet als bijzondere omstandigheid genoemd in de wet. De minister heeft echter in 2018 in een kamerbrief bevestigd dat ook studenten die door mantelzorg studievertraging oplopen, aanspraak kunnen maken op het profileringsfonds¹. In de coronacrisis kan het zijn dat er van studenten die aan mantelzorg doen meer wordt gevraagd of dat studenten mantelzorger zijn geworden. Deze categorie mag dan ook zeker niet vergeten worden.

Een onvoldoende studeerbare opleiding

Door de Coronacrisis zijn veel tentamens uitgesteld dan wel is het de vraag of deze doorgang kunnen vinden. De memorie van toelichting bij de WHW over het profileringsfonds is bijzonder onduidelijk en is vaag wat een onvoldoende studeerbare opleiding is en of studenten voor een vergoeding in aanmerking komen als de oorzaak van het bijvoorbeeld niet kunnen organiseren van tentamens buiten de schuld van de onderwijsinstelling ligt.

Op de site van veel universiteiten staan deze of vergelijkbare teksten ten aanzien van een niet studeerbare opleiding: “Een onstudeerbaar programma kan ontstaan doordat vakken niet meer kunnen worden gevolgd of afgerond of wanneer examens niet goed op elkaar aansluiten. Het kan ook zijn dat bij een curriculum alle vakken in een bepaalde volgorde doorlopen moeten worden, terwijl de programmering van deze vakken zodanig is dat dit niet mogelijk is. Dit kan als je een specifiek vakkenpakket volgt waarbij essentiële vakken gelijktijdig geprogrammeerd staan. Het betreft dan een slechte organisatie van het onderwijs. Geringe herkansingsmogelijkheden kunnen dit probleem versterken. Ook kan er sprake zijn van een onvoldoende studeerbaar programma als de onderwijskwaliteit te wensen over laat.”

Uit deze tekst zou de mogelijkheid blijken dat studenten die bepaalde tentamens in zijn geheel niet meer kunnen volgen dit collegejaar, aanspraak zouden kunnen maken op het profileringsfonds. Daarnaast zou er ook gediscussieerd kunnen worden ten aanzien van de kwaliteit van mogelijke online colleges e.d. Ook studenten die zonder dat ze ziek geworden zijn vertraging oplopen zouden dus moeten proberen een aanvraag te doen bij het profileringsfonds van hun onderwijsinstelling.

Overige door het instellingsbestuur vastgestelde bijzondere omstandigheden waarin een student verkeerd

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2018/10/25/kamerbrief-over-profileringsfonds-hoger-onderwijs>

Onderwijsinstellingen hebben binnen het profileringsfonds een hoop vrijheid en kunnen er dus voor kiezen om een bepaalde omstandigheid, die niet binnen het wettelijk kader valt, alsnog te erkennen als bijzondere omstandigheid. Op deze manier zouden studenten met deze omstandigheid alsnog aanspraak kunnen maken op het profileringsfonds. Mochten de wettelijke omstandigheden dus onvoldoende ruimte geven dan zou er op landelijk maar ook op instellingsniveau gesproken kunnen worden over maatwerk ten aanzien van studievertraging door de Coronacrisis.

Wat moeten studenten doen die vallen/wellicht binnenkort gaan vallen in de categorieën van het profileringsfonds?

De exacte procedures ten aanzien van het profileringsfonds zijn per instelling anders geregeld. Studenten moeten daarom goed kijken hoe het profileringsfonds bij hun onderwijsinstelling geregeld is.

Het belangrijkste is om de bijzondere omstandigheden gelijk te melden bijvoorbeeld de studieadviseur, ook indien je nog geen vertraging hebt. Indien de studievertraging zich ook daadwerkelijk voordoet, dien je dit vaak ook nog te melden maar dit verschilt per onderwijsinstelling.

Daarnaast is het belangrijk om enig bewijs te gaan bijhouden dat de studievertraging ook echt ontstaat door de omstandigheid omtrent Corona. De onderwijsinstelling zal hier waarschijnlijk wel om vragen, want als er geen sprake is van een causaal verband kan een aanvraag van financiële ondersteuning worden geweigerd.

Als laatste: Volg de procedures van de onderwijsinstelling goed en indien er dingen niet duidelijk zijn, zoek dan vooral contact met de onderwijsinstelling. Het niet goed volgen van de procedures kan ertoe leiden dat het recht op compensatie wordt verspeeld.

Conclusie

Studenten die direct studievertraging oplopen vanwege het Coronavirus bijvoorbeeld door zelf ernstig ziek te worden, familie die ernstig ziek is of bijvoorbeeld het moeten leveren van (extra) mantelzorg kunnen naar mening van het LSR sowieso aanspraak maken op het profileringsfonds als zij hierdoor studievertraging oplopen.

Voor studenten die vertraging oplopen doordat bijvoorbeeld tentamens en vakken vanwege de Coronacrisis geen doorgang kunnen vinden, is dat in de wetgeschiedenis niet duidelijk vastgelegd. Gelet op het feit dat de wet het niet uitsluit en ook gelet op de teksten die universiteiten zelf over het profileringsfonds en de niet studeerbare opleiding op hun websites hebben staan, ziet het LSR juridisch wel mogelijkheden. Deze studenten moeten dan ook gewoon proberen een aanvraag in te dienen. Onderwijsinstellingen kunnen er natuurlijk ook zelf voor kiezen deze studenten een compensatie aan te bieden

Studenten moeten 3 dingen doen om aanspraak te kunnen maken op het profileringsfonds namelijk 1) hun vertraging zo snel mogelijk melden 2) in de basis bewijslast gaan opbouwen bij vertraging en 3) de procedures van de onderwijsinstelling volgen.

